

Pers en Voorlichting

Gerecht van de Europese Unie
PERSCOMMUNIQUÉ nr. 165/12
Luxemburg, 12 december 2012

Arrest in zaak T-332/09
Electrabel / Commissie

Het Gerecht bevestigt de geldboete van 20 miljoen EUR die aan Electrabel is opgelegd omdat zij een concentratie tot stand heeft gebracht alvorens deze aan te melden

De Belgische onderneming Electrabel is actief op het gebied van elektriciteit en aardgas. Zij is sinds 2008 onderdeel van de groep Gaz de France (GDF) Suez.

De Compagnie nationale du Rhône („CNR”), hoofdzakelijk belast met de productie en de verkoop van elektriciteit, is een Frans overheidsbedrijf, waarvoor een specifiek wetgevingskader geldt, dat de waterhuishouding en de exploitatie van de Rhône in het kader van een concessie van de Franse Staat tot taak heeft. Tot in de loop van het jaar 2003 werd het kapitaal van CNR uitsluitend gehouden door openbare instanties of bedrijven waarvan het kapitaal geheel in handen was van de Staat.

Op 23 december 2003 is Electrabel, die eerder aandelen in CNR had verworven die 17,86 % van het kapitaal en 16,88 % van de stemrechten vertegenwoordigden, in het bezit gekomen van aandelen die haar deelneming tot 49,95 % van het kapitaal en 47,92 % van de stemrechten hebben doen stijgen.

Op 9 augustus 2007 heeft Electrabel de Commissie gevraagd of zij in de zin van het concentratiecontrolerecht van de Unie de facto de uitsluitende zeggenschap over CNR had verworven. Omdat de Commissie tot de conclusie was gekomen dat dergelijke zeggenschap inderdaad was verworven, heeft Electrabel de concentratie formeel aangemeld op 26 maart 2008. Bij beschikking van 29 april 2008 heeft de Commissie te kennen gegeven dat zij geen bezwaar tegen de concentratie had en haar met de gemeenschappelijke markt verenigbaar verklaard. Zij heeft echter de precieze datum van de verwerving van de uitsluitende zeggenschap door Electrabel over CNR opengelaten.

Bij beschikking van 10 juni 2009¹ heeft de Commissie Electrabel een geldboete van 20 miljoen EUR opgelegd omdat zij een concentratie tot stand had gebracht alvorens deze aan te melden en alvorens zij met de gemeenschappelijke markt verenigbaar was verklaard, voor de periode van 23 december 2003 tot 9 augustus 2007. Electrabel is tegen deze beschikking opgekomen bij het Gerecht.

In zijn vandaag gewezen arrest verwerpt het Gerecht alle door Electrabel aangevoerde argumenten ter ondersteuning van haar verzoek tot nietigverklaring van de bestreden beschikking. Daarin werd de Commissie met name het verwijt gemaakt dat zij de inbreuk onjuist had gekwalificeerd en dat zij haar verplichting om de beschikking te motiveren niet was nagekomen. Voorts heeft het Gerecht ook het subsidiaire verzoek van Electrabel om de geldboete nietig te verklaren of te verlagen afgewezen. Dit verzoek had zij met name onderbouwd met de stelling dat

¹ Beschikking van de Commissie van 10 juni 2009 waarbij een boete wordt opgelegd wegens vroegtijdige totstandbrenging van een concentratie in strijd met artikel 7, lid 1, van verordening nr. 4064/89 van de Raad en met artikel 57 van de EER-overeenkomst (Zaak COMP/M.4994 – Electrabel/Compagnie Nationale du Rhône) (PB C 279, blz. 9).

de Commissie de inbreuk niet als ernstig kon kwalificeren en dat zij de verjaringsregels en de beginselen van evenredigheid, behoorlijk bestuur en gewettigd vertrouwen had geschonden.

Het Gerecht spreekt zich eerst uit over de vraag of op 23 december 2003² een concentratie tot stand is gekomen. Het herinnert er in dat verband aan dat een concentratie tot stand wordt gebracht wanneer twee of meer onafhankelijke ondernemingen fuseren en daarbij een nieuwe onderneming creëren of door de verwerving van de zeggenschap over een andere onderneming, waarbij het begrip zeggenschap verwijst naar de mogelijkheid om beslissende invloed over de activiteiten van een onderneming uit te oefenen. Het herinnert er voorts aan dat naar het recht van de Unie ook een minderheidsaandeelhouder kan worden geacht de facto de alleenzeggenschap over een onderneming te hebben, met name wanneer de aandeelhouder nagenoeg de zekerheid heeft dat hij op de algemene aandeelhoudersvergadering de meerderheid kan verkrijgen, omdat de rest van de aandelen over vele aandeelhouders zijn verspreid. Om te beoordelen of er de facto uitsluitende zeggenschap is, moet worden gekeken naar de aanwezigheid van de aandeelhouders in de voorafgaande jaren.

Het Gerecht stelt vast dat **slechts wanneer Electrabel niet nagenoeg de zekerheid zou hebben gehad, in december 2003, dat zij op toekomstige aandeelhoudersvergaderingen de zeggenschap zou hebben, er geen concentratie zou zijn geweest, en dus geen schending van de standstillverplichting vanaf die datum.** Electrabel heeft echter niet kunnen aantonen dat zij in december 2003 niet nagenoeg de zekerheid had dat zij de meerderheid zou verkrijgen op de algemene aandeelhoudersvergaderingen van CNR, zelfs zonder de meerderheid van de stemrechten te hebben.

In de tweede plaats bevestigt het Gerecht de analyse van de Commissie dat Electrabel over de absolute meerderheid binnen het bestuur van CNR beschikte, en over de middelen om die te behouden. Het verwerpt met name Electrabels stelling dat CNR in de loop van 2003 nog steeds onder zeggenschap van de Franse autoriteiten stond op grond van hun toezichtbevoegdheid. Volgens het Gerecht staat noch de aanwezigheid van commissarissen van de regering in de raad van commissarissen en tijdens de algemene aandeelhoudersvergaderingen van CNR noch de rol van de controleur van de Staat eraan in de weg dat er een situatie van zeggenschap in de zin van de Europese concentratiecontroleregels was.

In de derde plaats verwerpt het Gerecht de bezwaren van Electrabel ten aanzien van de overige aanwijzingen waarvan de Commissie is uitgegaan voor haar conclusie dat Electrabel de mogelijkheid had om beslissende invloed uit te oefenen op CNR, met name de aanwijzing dat zij ten tijde van de feiten een centrale rol speelde in het operationele beheer van CNR.

In de vierde plaats oordeelt het Gerecht dat de Commissie geen fout heeft begaan door uit te gaan van een verjaringstermijn van vijf jaar voor de door Electrabel begane inbreuk. De Europese regelgeving³ kent immers twee verschillende verjaringstermijnen, al naargelang het soort inbreuk: de eerste van drie jaar voor inbreuken van formele of procedurele aard (met betrekking tot verzoeken of meldingen van de ondernemingen, het inwinnen van inlichtingen of het verrichten van inspecties), en de tweede van vijf jaar voor de overige inbreuken. De vroegtijdige totstandbrenging van een concentratie, in strijd met het Unierecht, vormt een inbreuk die aanzienlijke wijzigingen in de concurrentievoorwaarden kan aanbrengen, die niet als zuiver formeel of procedureel kan worden beschouwd.

In de vijfde plaats bevestigt het Gerecht op het punt van de berekening van de geldboete dat de Commissie ervan mocht uitgaan dat de inbreuk naar haar aard ernstig was, ook als deze niet opzettelijk was gepleegd. Ook is het Gerecht van oordeel dat het feit dat de concentratie geen gevolgen op de markt heeft gehad, niet bepalend is voor de kwalificatie van de ernst van de

² Verordening (EEG) nr. 4064/89 van de Raad van 21 december 1989 betreffende de controle op concentraties van ondernemingen (met rectificatie in PB 1990, L 257, blz. 13), zoals gewijzigd bij verordening (EG) nr. 1310/97 van de Raad van 30 juni 1997 (PB L 180, blz. 1).

³ Verordening (EEG) nr. 2988/74 van de Raad van 26 november 1974 inzake de verjaring van het recht van vervolging en van tenuitvoerlegging op het gebied van het vervoers- en het mededingingsrecht van de Europese Economische Gemeenschap (PB L 319, blz. 1).

aantasting van het systeem van voorafgaande controle van concentraties. Het Gerecht merkt tevens op dat de duur van de inbreuk als zeer aanzienlijk kan worden aangemerkt. Voor het overige mocht de Commissie volgens het Gerecht oordelen dat het feit dat de inbreuk uit onachtzaamheid is gepleegd, niet hoefde te leiden tot een verlaging van de geldboete. Ten aanzien van de evenredigheid van het bedrag van deze geldboete is het Gerecht van oordeel dat, nog afgezien van de kenmerken van de inbreuk, dit bedrag weliswaar hoog is, maar zich bevindt tussen de lagere bedragen die hadden kunnen worden opgelegd en dat dit bedrag niet onbillijk lijkt in het licht van het doel het systeem van aanmelding en voorafgaande goedkeuring van concentraties te beschermen.

Tot slot komt het Gerecht tot de conclusie dat **er geen reden is om zijn volledige rechtsmacht te gebruiken om het bedrag van de geldboete te verlagen, aangezien het bedrag in de omstandigheden van de zaak gepast is, gelet op de ernst en de duur van de door de Commissie vastgestelde inbreuk alsook de totale middelen van Electrabel.**

Bijgevolg verwerpt het Gerecht het door Electrabel ingestelde beroep.

NOTA BENE: Tegen de beslissing van het Gerecht kan binnen een termijn van twee maanden vanaf de betekening ervan een tot rechtsvragen beperkte hogere voorziening worden ingesteld bij het Hof.

NOTA BENE: Het beroep tot nietigverklaring strekt tot nietigverklaring van met het recht van de Unie strijdige handelingen van de instellingen van de Unie. Onder bepaalde voorwaarden kunnen de lidstaten, de Europese instellingen en particulieren bij het Hof van Justitie of het Gerecht een beroep tot nietigverklaring instellen. Indien het beroep gegrond is, wordt de handeling nietig verklaard. De betrokken instelling moet in voorkomend geval voorzien in de door de nietigverklaring van de handeling ontstane leemte in de regelgeving.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Gerecht niet bindt.

De [volledige tekst](#) van het arrest is op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170